

Motion till riksdagen 2012/13:U235

av **Annelie Enochson m.fl. (KD, M)**

Östra Kongo

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att livsnödvändig infrastruktur i östra Kongo blir verklighet.

Motivering

Östra Kongo är ett område rikt både på mineraler och på naturtillgångar. Detta har bidragit till att området har varit utsatt för inbördeskrig under decennier, och kriget pågår än idag. Under åren 1998–2003 pågick det blodiga inbördeskriget i Kongo som omnämns som det andra Kongokrigen. I konflikten deltog nio afrikanska stater och omkring 29 väpnade grupper. Cirka fyra miljoner människor uppskattas ha dött under inbördeskriget, huvudsakligen till följd av svält och sjukdomar. Många anser att stridigheterna i östra Kongo är en av de blodigaste konflikterna som världen skådat sedan andra världskriget. Tyvärr har kriget inte slutat än utan endast tagit andra former och detta främst i östra Kongo. Det som framförallt utmärker kriget är att våldtäkt har använts som ett systematiskt vapen för att sprida skräck bland befolkningen och terror bland fienden.

Den FN-ledda styrkan Monuc har funnits i regionen sedan 2000 med uppgift att övervaka fredsprocessen efter det andra Kongokrigen, och idag består den operativa styrkan av cirka 6 800 militärer.

Staden Bukavu i östra Kongo har haft kontakt med Sverige genom svenska pingstmissionärer sedan 1920-talet. Panzisk sjukhuset i Bukavu byggdes under inbördeskriget 1999 av Cepac, en kongolesisk pingströrelse, med stöd från bl.a. PMU och Sida. Dr Denis Mukwege, Palmepristagare och FN-pristagare, är överläkare på sjukhuset. Sjukhuset är specialiserat på gynekologisk kirurgi och är ett stort stöd till patienter som utsatts för sexuellt våld. Kvinnor remitteras till sjukhuset från Sydkivuprovinsen och ibland även från grannprovin-

Fel! Okänt namn på

ser. Varje år behandlas 3 000 kvinnor för fysiska och psykiska skador som beror på svåra graviditeter och förlossningar eller sexuellt våld, med finansiering från PMU och European Commission Humanitarian office (Echo). Sjukhuset ingår i den kongolesiska hälsostrukturen och är ansvarigt för vården inom tilldelat upptagningsområde. Sjukhuset har avdelningar för obstetrik, pediatrik, internmedicin, allmän och specialiserad kirurgi och nutrition. Sjukhuset har också ett laboratorium, en röntgenavdelning och ultraljuds- och endoskopienheter samt erbjuder tjänster i oftalmologi och tandvård. Panzisiejukhuset ger också holistisk vård till hundratals överlevare av sexuellt våld samt till hiv- och aidspatienter och deras familjer. Detta innebär förutom medicinsk vård även psykologisk behandling, juridiskt stöd och socioekonomisk hjälp. Sjukhuset är en viktig röst i samhället och genomför regelbundna informationskampanjer om exempelvis vikten av att söka vård snabbt efter våldtäkt för att förhindra hiv och andra sjukdomar. Panzisiejukhuset har 450 bäddar och i december 2011 hade sjukhuset drygt 400 anställda. Under 2011 behandlades 19 119 patienter och 3 719 operationer utfördes. Sjukhuset drivs med visst institutionellt stöd utifrån men främst genom olika projekt med verksamhet på sjukhuset och genom patientavgifter.

Panzisiejukhuset ligger i de södra delarna av Bukavu, och trots att det bara är två kilometer till centrala Bukavu kan det ta flera timmar att ta sig dit. Vägen är smal och i mycket dåligt skick. Eftersom vägen inte är belagd blir den lerig under regnperioden, vilken sträcker sig över nio månader per år. Dessutom är vägen hårt trafikerad av tunga lastbilar, bussar och personbilar. Förutom fordonstrafik promenerar tusentals människor dagligen på vägen till och från arbeten eller marknader i staden. De gående utsätts för stora risker i trafiken som förvärras av den svåra körningen i leran. Läkare, patienter och ambulanser kan ibland sitta fast i timmar i leran utan möjlighet att ta sig till sjukhuset, vilket skapar onödigt lidande och kan ibland vara livsavgörande. Vägen mellan Panzisiejukhuset och Bukavu visar på vikten av fungerande infrastruktur för att humanitära institutioner såsom sjukhus på bästa sätt ska bistå behovande.

Sidas medel bör i fortsättningen fokusera på humanitärt bistånd och att bygga institutioner som sjukhus, men det är också viktigt att det finns fungerande vägar fram till dessa och att vägarna är säkra. I syfte att förbättra den svåra humanitära situationen i östra Kongo bör regeringen verka för att vägbyggen avsedda att förbättra framkomligheten till sjukhus eller annan livsnödvändig infrastruktur blir verklighet.

Stockholm den 3 oktober 2012

Annelie Enochson (KD)

Lars-Arne Staxäng (M)

Mikael Oscarsson (KD)